

دوره فارنچک

جزوه گرامر سطح B1

بر اساسی کتاب Istanbul

نویسنده: ترک بانو

Ünite 1 Taşınma

اسباب کشی کردن

صفحه 8 کتاب : اصطلاحات مربوط به خانه (هنگام خرید یا اجاره) که باید بدانید.

kira	کرایه	nezih	نجیب و صاف
taşınmak	اثاث کشی کردن	merkezi system	(گاز) سیستم مرکزی
depozito	پول پیش	metre karelik	متر مربع
deniz	دریا	kombi	سیستم گرمایشی (پکیج)
muhit	محیط	kira sözleşmesi	اجاره نامه

گرامر:

Zarf- Fiiller : قید-فعل (Fiilin nasıl yapıldığını anlatır)

نکته:

1- زمانی که پسوندهای زیر به بن فعل اضافه می شود یعنی نشان می دهد که اون فعل چگونه انجام می شود (هر جا لازم بود از ۷ میانجی استفاده میکنیم).

a-i-o-u	arak	Annesinin yanına koşarak gitti. بدو بدو رفت پیش مامانش.
e-i-ö-ü	erek	Her sabah okula yürüyerek gidiyorum. هر صبح با پای پیاده به مدرسه میروم.

2- اگر این پسوندها (erek/arak) به همراه فعل gitmek , olmak بیایند معنی دیگری پیدا می کنند.

Örnek:

1-Babam mühendis **olarak** çalışıyor. بابام **بعنوان** مهندس کار می کنه.

2-Hasta **giderek** iyileşiyor. بیمار **رفته رفته** بهتر میشه .

3- زمانی که بخواهیم دو فعل (بصورت قیدی) را کنار هم بیاوریم ، در این حالت همانند حالت قبلی (نحوه انجام شدن فعل را نشان می دهد) در این حالت **قید فعل که انجام میشود تکرار آن عمل مورد صحبت می باشد** و در این صورت هم می توان **بعنوان حالت اول** استفاده کرد.

فرمول:

a + بن فعل	+ بن فعل	a
e + بن فعل	+ بن فعل	e

Örnek:

1-Bilgisayarın karşısında çalış**a** çalış**a** yoruldu.

او با کار کردن در مقابل کامپیوتر خسته شد.

2-birbirimiz görmey**e** görmey**e** unuttuk.

ما انقدر همدیگه رو ندیدیم فراموش کردیم همو.

3- Spor yap**a** yap**a** sağlıklı bir insan oldum.

من با ورزش کردن به انسان سالمی تبدیل شدم.

گذشته استمراري : Şimdiki Zaman Hikayesi

نکته مهم : براي توضيح دادن اتفاقاتي كه در گذشته افتاده و يك مدتي هم ادامه پيدا کرده ، استفاده مي شود (همچنين زماني كه يه اتفاقي در گذشته قرار بوده اتفاق بيفته اما آن اتفاق نيافته يا به واقعيت تبديل نشده باشد) (به واقعيت تبديل شدن نزديك بوده اما به واقعيت تبديل نشده)

Ben	a-ı	ıyordum
	e-i	iyordum
	o-u	uyordum
	ö-ü	üyordum
Sen	a-ı	ıyordun
	e-i	iyordun
	o-u	uyordun
	ö-ü	üyordun
O	a-ı	ıyordu
	e-i	iyordu
	o-u	uyordu
	ö-ü	üyordu
Biz	a-ı	ıyorduk
	e-i	iyorduk
	o-u	uyorduk
	ö-ü	üyorduk
Siz	a-ı	ıyordunuz
	e-i	iyordunuz
	o-u	uyordunuz
	ö-ü	üyordunuz
Onlar	a-ı	ıyorlardı
	e-i	iyorlardı
	o-u	uyorlardı
	ö-ü	üyuyorlardı

گذشته استمراري: Şimdiki Zaman Hikayesi

	Olumlu cümle	Olumlu soru
Ben	spor yapıyordum	spor yapıyor muydum?
Sen	okula gidiyordun git:gid	okula gidiyor muydun? git:gid
O	çalışıyordu	çalışıyor muydu?
Biz	ders anlatıyorduk	ders anlatıyor muyduk?
Siz	araba kullanıyordunuz	araba kullanıyor muydunuz?
Onlar	kitap okuyorlardı	kitap okuyorlar mıydı?

نکته : بین پسوند پرسشی **mu** و پسوند مربوط به گذشته **y** میانجی بکار می رود.

Örnek:

1-Eskiden bayramlarda aile ziyaretlerine **gidiyorduk**,şimdi tatile **gidiyoruz**.

ما در (گذشته) عیدها به دیدارهای خانوادگی می رفتیم، اما الان (حالا) به تعطیلات می رویم.

2-Önüne bak! Az kalsın **düşüyordun**.

جلوتو نگاه کن ، کم مونده بود بیفتی.

3-Seni hiç hatırlamıyorum,bu kursa geliyormuydun?

تو رو هیچ به خاطر نمیآرم ، به این کلاس میومدی ؟

گذشته استمراري : Şimdiki Zaman Hikayesi

	Olumsuz cümle	Olumsuz soru
Ben	spor yapmıyordum	spor yapmıyor muydum?
Sen	okula gitmiyordun	okula gitmiyor muydun?
O	çalışmıyordu	çalışmıyor muydu?
Biz	ders anlatmıyorduk	ders anlatmıyor muyduk?
Siz	araba kullanmıyordunuz	araba kullanmıyor muydunuz?
Onlar	kitap okumuyorlardı	kitap okumuyorlar mıydı?

Örnek:

1-Onunla aynı şirkette çalışmıyormuydun?

با او در يك شرکت کار نمی کردی؟

2-onlar kursa gitmiyorlardı.

آنها به آموزشگاه نمی رفتند.

Zarf-Fiil (ken)

Ken sonuna geldiği kelimeye durum ve zaman anlam, katar.

Cümlelerin anlamına göre :

نکته **Ken** : زمانی که به انتهای کلمه ای اضافه می شود معنی وضعیت و زمان می دهد و باتوجه به معنی جمله در کنار گرامرهای **زمان گذشته** ، **حال استمراری** ، **آینده** ، **حال ساده (گسترده)** بکار می رود.

- **Geçmiş zaman** **زمان گذشته**
- **Şimdiki zaman** **حال استمراری**
- **Gelecek zaman** **آینده**
- **Geniş zaman** **حال ساده (گسترده)** ile kullanılır.

حالت اول : زمانی که يك زمان یا وضعیت را اشاره کنیم استفاده می شود.

İsim/ sıfat + (y) ken

Örnek:

1- Ben hastay**ken** annem hep başımda bekledi.

وقتي مريض بودم مادرم همه اش بالای سرم منتظر بود.

2- Küçük**ken** çok sessizmişim.

وقتي که بچه بودم خیلی ساکت بودم.

3-Özge bekar**ken** kendisine ev aldı.

اوزگه وقتي که مجرد بود براي خودش خانه خرید.

حالت دوم : براي زماني استفاده مي شود كه وقتي رو در يك جايي گذراندي و ميخواي راجع به اون بخش از زمان صحبت كني.

İsim+(da/ta) (de / te) + (y) ken

Örnek:

1- Sen dün sinema**dayken** ben evi temizliyordum.

تو ديروز وقتي كه در سينما بودي من خانه را تميز مي كردم.

2- Annem mutfak**tayken** babamda bahçede çiçekleri suyuluyordu.

مامانم وقتي كه در آشپزخانه بود ، بابام در باغچه (حياط) داشت به گلها آب مي داد.

3- Yusuf asker**deyken** ailesini her zaman arıyordu.

يوسف وقتي كه در سربازي بود به خانواده اش هميشه (هرزمان) زنگ مي زد.

- **Ken** همراه با فعل هایی که با پسوندهای زیر بیایند می آید:

آینده	گذشته نامعلوم	حال استمراري	حال ساده
acak	mış	(ı) yor	( ) r
ecek	miş	(i) yor	-
-	muş	(u) yor	-
-	müş	(ü) yor	-

فرمول : **ken** + (پسوند مربوط به زمان) zaman eki + بن فعل

حال ساده Geniş zaman : **ken** + (ır- ır- ur-ür) fiil + (a/e)

نکته مهم : از قسمت يك زماني استفاده مي شود كه يك فعل (عمل) در حال انجام بوده و با يك فعل ديگر قطع مي شود و يا اينكه يك فعل (عمل) در حال انجام بوده و يك فعل ديگر هم انجام شود.

Örnek:

- 1- Ben ders çalışırken annem sürekli bana yiyecek bir şeyler getiriyordu.
وقتي كه درس مي خوندم مامانم هميشه برام چيزاي خوردني مياورد.
- 2- Onlar futbol oynarken hakem maçı durdurdu.
وقتي كه آنها فوتبال بازي مي كردن ، داور مسابقه رو متوقف كرد.
- 3- Siz okula gelirken hangi ulaşım araçlarını kullanıyorsunuz?
شما وقتي كه به مدرسه مي آييد کدام يك از وسايل نقليه رو استفاده مي كنيد ؟

2- حال استمراري Şimdiki Zaman

ken + (iyor-iyor-uyor-üyor) + بن فعل: فرمول

نکته مهم : از قسمت دوم همانند قسمت اول می باشد و شبیه به هم هستند فقط يك فرق كوچك بين اين دو می باشد . (در این حالت فعل اول که اتفاق افتاده ادامه دارد و متوقف نشده.)

Örnek:

1-Öğretmen ders anlatıyor**ken** Murat not alıyordu.

وقتي که معلم داشت درس توضیح می داد مراد نکته برداري می کرد.

2-Sen yemek yapıyor**ken** bende tatlıları yapayım.

وقتي که تو داري غذا درست می کنی من هم شیرینی ها (دسر ها) رو حاضر کنم (درست کنم).

3- Onlar sana yardım etmiyor**ken**,sen neden onlara yardım ediyorsun?

وقتي که اونها به تو کمک نمی کنند ، تو چرا به آنها کمک می کنی ؟

3- گذشته نامعلوم Belirsiz Geçmiş Zaman

ken + (miş- miş- muş- müş) + فعل: فرمول

نکته: زمانی که يك کاري در حال انجام مي باشد و يك کار ديگر را بخواهيم اضافه کنيم از حالت سوم استفاده مي کنيم.

Örnek:

1- İstanbula gelmiş**ken** tarihi yerleri de gezdim.

حالا که به استانبول آمده ام مکان هاي تاريخي را هم گشتم.

2- Ayağa kalkmış**ken** bana da su getirirmisin?

حالا که سرپا شدي (سرپايي) براي منم آب مياري ؟

4- آینده Gelecek

ken + (acak / ecek) + فعل: فرمول

نکته مهم : از قسمت چهارم زمانی استفاده مي شود که يك کاري به واقعيت نزديک بوده باشد. يعني داشته انجام ميشده اما انجام نشده يعني يك کار ديگري مانع انجام شدن عمل يا فعل اول مي باشد.

Örnek:

1-Tam evden çıkacak **ken**, üst komşular kahveye geldiler.

همينکه داشتم از خانه خارج مي شدم ، همسايه هاي بالايی به صرف قهوه آمدن خانه.

2-Otobüse binecek**ken** düştüm.

همينکه داشتم سوار اتوبوس مي شدم افتادم.

3- Tam seni arayacak**ken** sen beni aradın.

همينکه داشتم بهت زنگ مي زدم تو بهم زنگ زدي .

İsim – Fiil Ekleri :

اسم → mak /mek + بن فعل

نکته 1 : با اضافه کردن mak و mek به بن فعل ⇐ تبدیل به اسم مصدر می شود.

فرمول	+ بن فعل	mak mek	(a-ı-o-u) (e-i-ö-ü)

Örnek:

1-Tatil yapmak ,dinlenmek her insanin ihtiyacıdır.

به تعطیلات رفتن ، استراحت کردن احتیاج هر انسان است.

2-Sigara içmek sağlığa zararlıdır.

سیگار کشیدن برای سلامتی مضر است.

● نکته 2 : پسوند mak و mek اسم هاي دائمي را تشكيل مي دهد

Örnek:

1- Sabah marketten taze ek**mek** aldım.

صبح از سوپرمارکت نان تازه خریدم.

2- Çok yağlı ye**mek**leri sevmiyorum.

غذاهای پرچرب را دوست ندارم.

نکته 3 : با اضافه کردن پسوندهای me و ma نیز فعل به اسم تبدیل می شود.

فرمول	+بن فعل	ma me	(a-ı-o-u) (e-i-ö-ü)

Örnek:

1- Evime yeni bir çalış**ma** masası aldım.

برای خانه ام یک میزکار جدید خریدم.

2- Yüz**me** havuzu bugün kapalıymış.

استخرشما امروز بسته بود.

• نکته 4 : فرق بين نکته يك mek و mak ، me و ma در اين حالت زماني كه به بن فعل پسوند me و ma اضافه مي شود منظور حركت كردن يا انجام كاري نيست در واقع مثل مضاف اليه نا مشخص بكار مي رود.

*مضاف و مضاف اليه نامشخص / Çalışma masası / Yüzme havuzu

جهت یاد آوري به درس 6 کتاب A1 مراجعه نمايد.

همچنين اين پسوندها اسامي ثابت مثل **ekmek** و يا **yemek** را نمي سازد و بعد از آنها مي توان از حروف اضافه استفاده كرد.

نکته خيلي مهم : اگه پسوند اسم ساز **mek** و **mak** باشد از:

استفاده مي شود.	dan/tan	حروف اضافه ي از
	den/ten	
استفاده مي شود.	da/ta	حروف اضافه ي در
	de/te	

Örnek:

1-Niçin pikniğe gitmek**te** ısrar ediyorsun?

چرا برای پیکنیک رفتن اصرار میکنی؟

2-Kalabalıkta otobüse binmek**ten** nefret ediyorum .

توي شلوغي از اتوبوس سوارشدن متنفرم.

3- Müzik dinlemek**ten** çok hoşlanırım .

از موسيقي گوش دادن خيلي خوشم مياد.

نکته خیلی مهم : اگه پسوند اسم ساز **me** و **ma** باشد از:

استفاده می شود.	a/e	1 حروف اضافه ی به
	ya/ye	
استفاده می شود.	ı / i	2 حروف اضافه ی را
	u/ ü	

Örnek:

1- Bu akşam annemleri görmeye gideceğim .

امشب به دیدن مامانم اینا خواهم رفت.

2- Sen çamaşır makinesini kullanmayı biliyor musun ?

تو استفاده کردن ماشین لباس شویی را میدونی ؟ بلدی ؟

• زمانی که بخواهیم از اسم فعل ها استفاده کنیم (از فعل ها بعنوان اسم) استفاده کنیم باید از فرمول استفاده کنیم.

isim	fiil eki	(ma+iyelik eki) پسوند ملکی

+ بن فعل : فرمول	ma +	iyelik eki پسوند ملکی	حرف اضافه
	me +		از، در، به، را

جهت یادآوری به پسوندهای ملکی درس 4 کتاب a1 مراجعه نماید.

Örnek:

1- Sizin işten ayrılma**nız** bizi çok üzdü .

پسوند ملکی مربوطه
sizin

از کار جدا شدن شما ما را خیلی ناراحت کرد.

2- Doğum gününe onun gelme**sini** istemiyorum

پسوند ملکی مربوطه
onun

حرف اضافه را

نمی خواهم اون بیاد به تولدم . (به تولدم آمدنش را نمیخواهم)

3- Buraya gelme**nizde** hiç bir sakınca yok .

پسوند ملکی مربوطه
sizin

حرف اضافه را

دربه اینجا آمدن شما هیچ ایراد (مشکلی) نیست.

- Eimir kipinde dolaylı anlatım .

برای نقل قول کردن : یعنی حرفهای یه نفر دیگه که به ما گفته شده بخواهیم به نفر سوم انتقال بدیم.

با افعال **istemek / rica etmek / söylemek** بکار می رود.

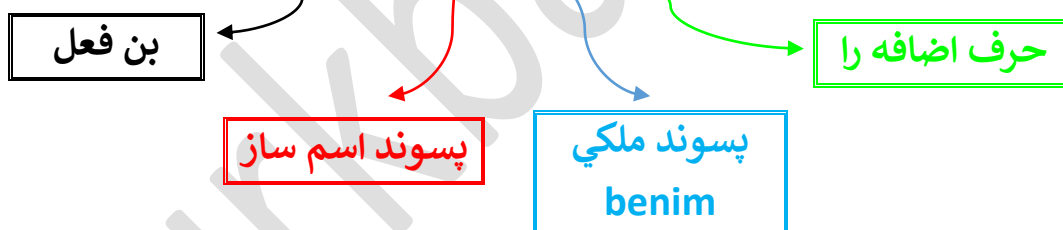
نکته : در این حالت از کلمات (لطفاً : lütfen) ، (هرگز : sakın) ، (زود باش / برو : haydi) استفاده نمیشود.

+ بن فعل : فرمول	ma +	iyelik eki پسوند ملکی	حرف اضافه
	me +		belirtme eki a-ı⇒ i / o-u⇒ u e-i⇒ i / ö-ü⇒ ü

1- Annem , bana " odanı topla " dedi.

مامانم به من گفت اتاق رو جمع کن.

2- Annem , bana odamı toplama^{ma} söyledi.

مامانم به من جمع کردن اتاقم را گفت.

1- Öğretmen, öğrencilere " derse erken gelin " dedi.

معلم به دانش آموزان زود بیاید سر کلاس گفت.

2- Öğretmen, öğrencilere Derse erken gel^{meler}ini söyledi.

معلم به دانش آموزان سر کلاس زود آمدنشان را گفت.

İsim-Fiil Ekleri (y ış)

با اضافه شدن پسوندهای زیر به بن فعل ها ، آنها را تبدیل به اسم می کنیم و نحوه ی انجام آن فعل را نشان می دهد.

+ بن فعل : فرمول	پسوند اسم ساز		پسوند مالکیت +
	a-ı	(y) ış	
	e-i	(y) iş	
	o-u	(y) uş	
	ö-ü	(y) üş	

1- Onun bakışlarından hiç hoşlanmıyorum.

از نگاه های او اصلا خوشم نمیاد.

2- Ankara için gidiş dönüş bileti aldım .

برای آنکارا بلیط رفت و برگشت گرفتم.

açılış	بازشدن	buluş	ملاقات	dönüş	برگشت	oturuş	نشست
kapınış	بسته شدن	çıkış	خروج	giyiniş	پوشش	satış	فروش
akış	جریان	giriş	ورود	görünüş	ظاهر	uçuş	پرواز
alışveriş	خرید	davranış	رفتار	görüş	دیدگاه	varış	رسیدن
anlayış	درك و فهم	dikiş	دوخت	gülüş	لبخند	yapılış	ساختار
bakış	نگاه	doğuş	تولد	kalkış	بلند شدن	yaşayış	زندگی
batış	غروب	düşüş	افتادن کاهش	iniş	نشستن	yatış	خواب بستری
bitiş	پایان	yükseliş	بالا افزایش	kaçış	فرار	yürüyüş	پیاده روی
gidiş		رفت		kavrayış		درك	

نکته مهم : اگه بخوایم حرف اضافه ی (با) (و) "la- le- ile" رابه همراه اسم های ساخته شده با me / ma یا mek / mak بکار ببریم به این صورت باید بکار ببریم.

+ بن فعل : فرمول (حالت اول)	mak+	la- le- ile →	حرف اضافه (با) (و)
	mek+		

1- Herşeyi açık açık anlatmakla çok doğru yaptım.

با واضح توضیح دادن همه چیز خیلی کار درست انجام دادم (کار خوبی کردم).

+ بن فعل : فرمول (حالت دوم)	ma+	iyelik eki+ پسوند ملکی	la- le- ile →	حرف اضافه (با) (و)
	me+			

1- Eve girmesiyle çıkması bir oldu .

به خانه وارد شدن و خارج شدن او یکی شد. (یعنی همینکه وارد شد بلافاصله خارج شد)

Gereklilik Kipi   بایدها و نبایدها در زبان ترکی

• حالت اول

نکته مهم : زمانی که بخواهیم از اجبار ، احتمال ، پیشنهاد و توصیه استفاده کنیم باید یکی از پسوندهای زیر را با توجه به آخرین حرف صدادار به بن فعل اضافه کنیم.

• حالت مثبت:

شناسه اسمی +	+ malı meli	+(a-ı-o-u) (e-i-ö-ü)	بن فعل + فاعل	بایدها:

• حالت منفی:

شناسه اسمی +	+ ma + malı me + meli	+(a-ı-o-u) (e-i-ö-ü)	بن فعل + فاعل	بایدها:

Örnek:

1- Sen o adamla görüşmemelisin sana zarar verebilir .

تو نباید با اون آدم (مرد) ملاقات کنی میتونه بهت آسیب برسونه.

2- Bence bu işi yapmamalıydın çok tehlikeli .

به من نظر من نباید این کارو انجام بدی خیلی خطرناکه.

نکات مهم در حالت مثبت

1- وقتی که باید کاری انجام شود :

Ödevini yapmalısın. باید تکلیف را انجام دهی.

2- وقتی که پیشنهاد یا توصیه می کنیم:

Her gün süt içmelisin. هر روز باید شیر بنوشی.

3- برای بیان احتمالات بکار می رود:

Ali okula gelmedi hasta olmalı. علي به مدرسه نیامد ، ممکنه مریض باشد.
(همراه با ریشه فعل ol: olmak)

مثال های بیشتر:

Zorunluluk (اجبار)

1- Üniversiteye başlamak için türkçe öğrenmelisiniz.

برای شروع کردن دانشگاه باید ترکی یاد بگیرید.

2- İngiltere'ye gitmek için vize almalısın.

برای رفتن به انگلیس باید ویزا بگیری

3- Araba kullanırken kırmızı ışıktaki durmalısın.

در هنگام رانندگی (وقتی که رانندگی می کنی) در چراغ قرمز باید بایستی (وایسی)

Tavsiye (توصیه ، پیشنهاد)

1- Sağlıklı olmak için günde iki litre su iç**melisin**.

برای سالم بودن در روز 2 لیتر آب باید بنوشی.

2- Bu film çok güzel,mutlaka izle**melisiniz**.

این فیلم خیلی قشنگه حتما باید تماشا کنید.

3- Her gün meyve yem**elisin**.

هر روز باید میوه بخوری.

ihtimal (احتمال)

1- Arzu'nun yarın sınavı var ,şimdi evde ders çalışıyor ol**malı**.

آرزو فردا امتحان داره ،احتمالا الان درخانه درس می خونه.

2- Merve telefonuna cevap vermiyor uyuyor ol**malı**.

مروه به تلفنش جواب نمیده احتمالا خوابه.

3- Çok güzel bir çanta,bu Ayşe'nin çantası ol**malı**.

خیلی کیف قشنگیه ، احتمالا کیف عایشه ست.

حالت دوم

فرمول اول :	+ بن فعل	+ mak mek	+gerek/lazım

1- Başarılı bir öğrenci olmak için çok çalışmak **lazım**.

برای اینکه یک دانش آموز موفق باشیم باید زیاد تلاش (تمرین) کنیم.

2- Uzun yaşamak için beslenmemize dikkat etmek **gerek**.

برای اینکه طولانی زندگی کنیم باید به تغذیه مون دقت کنیم.

فرمول دوم :	+ بن فعل	ma + me	+ پسوند ملکی	+gerek/lazım
				یا پسوندهای زمانهای مختلف + gerek

1-Saat beşten önce okuldan çıkmaları **lazım**.

قبل از ساعت پنج باید از مدرسه خارج شوند.

2-Bu raporları cuma günü toplantıya yetiştirmemiz **gerek**iyor.

این گزارشها رو روز جمعه به باید برسونیم.

نکته : در این حالت نسبت به بقیه حالات اجبار بیشتر میباشد.

پسوند اسمی +	+ zorunda یا mecburiyetinde	+ mak mek	+ بن فعل	: فرمول سوم

1-Tüm öğrenciler Türkçe sınavına girmek zorunda.

تمام دانش آموزان باید وارد آزمون ترکی (امتحان ترکی) شوند.

2- Ödevi salı günü bitirmek mecburiyetindeyiz.

تکلیف را روز سه شنبه باید تمام کنیم . (مجبوریم تمام کنیم)

3- Bir eleman istifa etti ,onun işlerini de biz yapmak zorundayız.

یک کارمند استعفا داد ، باید کارهای اون رو هم ما انجام بدیم.

پسوند اسمی +	+ mecbur	+ maya meye	+ بن فعل	: فرمول چهارم

1- Bu haberleri ona anlatmaya mecburum.

باید این اخبار رو به اون توضیح بدم.

2- Çocuk çok ağlıyor ama iyileşmek için bu ilacı içmeye mecbur.

بچه خیلی داره گریه می کنه اما برای خوب شدن باید این دارو رو بخوره.

نبایدها (Gereklilik (olumsuz)

نکته مهم : از این فرمول استفاده می کنیم تا بگوییم لازم نیست فلان کار انجام بشه (مجبور نیستی) به انجام کاری.

حالت منفی زمانها	+ gerek	پسوند اسمی +	+ ma me	+ بن فعل	: فرمول اول

1-Evde süt var , şu an markete gitmen gerekmiyor.

درخانه شیر هست ، الان لازم نیست مارکت بری.

+gerek yok	a	+ n	پسوند ملکی +	+ ma me	+ بن فعل	: فرمول دوم
	e	در صورت نیاز				

1- Bağırmana gerek yok , seni duyabiliyorum.

نیاز نیست داد بزنی ، تو رو می تونم بشنوم . (صداتو می تونم بشنوم)

2- Ödevi yetiştirmek için bu kadar acele etmemize gerek yok .ödevin teslim tarihini ertelediler .

برای رساندن تکلیف نیاز نیست انقدر عجله کنیم ، تاریخ تحویل تکلیف را به تعویق انداختند.

فرمول سوم :	+ بن فعل	+ ma me	پسوند ملڪي +	+ lazım değil

1- Sınav için kalem götürmem lazım değil, okul bize kalem ve silgi verecek.

براي امتحان نياز نيست مداد ببرم ، مدرسه به ما مداد و پاک کن ميده.

فرمول چهارم :	+ بن فعل	+ mak mek	+ zorunda değil	پسوندا سمي +

1- Bize bu olayı detaylarıyla anlatmak zorunda değilsiniz .

نياز نيست اين اتفاق رو با جزئياتش برامون تعريف كنيد.

فرمول پنجم :	+ بن فعل	+ maya meye	+ mecbur değil	پسوندا سمي +

1- Neden ısrar ediyorsun? Seninle gelmeye mecbur değilim .

چرا اصرار ميكني ؟ مجبور نيستم باهات بيام

حالت گذشته بایدها و نبایدها Gereklilik Kipinin Hikayesi

حالت گذشته در پسوندهای اجبار (باید و نباید)

حالت مثبت

	Olumlu Cümle	Olumlu Soru
Ben	git meliydim	git meli miydim?
Sen	kalm alıydın	kalm alı mıydın?
O	gör meliydi	gör meli miydi?
Biz	öğren meliydik	öğren meli miydik?
Siz	kazan alıydınız	kazan alı mıydınız?
Onlar	gönder meliydiler gönder melilerdi	gönder meli miydiler? gönder meli lermiydi?

حالت منفي : پسوند منفي ساز (me/ma)

	Olumsuz Cümle	Olumsuz Soru
Ben	git memeliydim	git memeli miydim?
Sen	kalm amalıydın	kalm amalı mıydın?
O	gör memeliydi	gör memeli miydi?
Biz	öğren memeliydik	öğren memeli miydik?
Siz	kazan amalıydınız	kazan amalı mıydınız?
Onlar	gönder memeliydiler	gönder memeli miydiler? gönder memeli lermiydi?

Örnek:

1- Biraz geç olmadı mı? Tüm bunları bana daha önce anlatmalydın.

يكم دير نشد؟ همه اينها رو قبلاً بايد بهم توضيح ميدادي.

2- Çok şaşırdı yüzünü görmeliydin.

خيلى تعجب كرد ، بايد صورتشو مي ديدي.

3- Annem bana çok kızdı sence geç saatte eve gelmemeli miydin?

مامانم ازم خيلي عصباني شد ، بنظرت نبايد ديروقت ميومدم خونه ؟

4- İki gün önce gelmeliydim ve sana yardım etmeliydim ,ama vaktim yoktu.

دو روز پيش بايد مي اومدم و بهت كمك مي كردم اما وقت نداشتم.

5- Biz bu yağmurlu havada hiç dışarı çıkmamalıydık .

ما اصلاً نبايد تو اين هواي باروني بيرون مي اومديم .

6- Neden sinirleniyorsun? Sana gerçekleri anlatmamalı mıydım?

چرا عصباني ميشي ؟ نبايد واقعيت ها رو بهت توضيح ميدادم ؟

کاربرد پسوند **için** (برای) Zarf Fiiller

نکته مهم : از این ساختار به همراه **için** زمانی استفاده می شود که بخواهیم دلیل انجام کاری را به همراه روش آن کار بیاوریم و خود کلمه **için** به معنی «برای» می باشد . مثل : برای رفتن به استانبول باید هواپیما سوار شوید.

نکته قابل توجه این است که این ترکیب به همراه باید‌ها و نباید‌ها قابل استفاده می باشد.

فرمول اول:

için + mak / mek + بن فعل

Örnek :

1- Sana yardım etmek **için** ne yapmam lazım?

برای کمک کردن به تو باید چکار کنم ؟

2- Ailemi ziyaret etmek **için** ülkeme gideceğim.

برای دیدن خانواده ام به کشورم خواهم رفت.

فرمول دوم:

için + پسوند ملکی + me / ma + بن فعل

Örnek :

1- Sizinle gelmem **için** önce işlerimi bitirmem lazım.

برای آمدن با شما قبلش باید کارهامو تموم کنم.

2- Senin üzülmemen **için** her şey yaparım.

برای اینکه ناراحت نشی هر کاری را می کنم (برای ناراحت نشدن هر کاری را می کنم).

کاربرد پسوند Üzere (به امید اینکه / به امید / برای)

نکته مهم : از این پسوند هم مانند için برای نشان دادن دلیل اتفاق افتادن يك موضوع استفاده مي شود فقط این ساختار برای زمانی استفاده مي شود که به وقوع پیوستن آن موضوع به خود شخص بستگی نداشته باشد یعنی دست آن شخص نباشد انجام آن موضوع برای مثال:

1- Sağlıklı olmak için spor yapıyorum.

برای سالم شدن (سلامت بودن) ورزش می کنم.

2- Sağlıklı olmak üzere spor yapıyorum

به امید سالم شدن ورزش میکنم . (غلط است چون که سالم بودن دست ما نیست)

نکته : یعنی باوجود اینکه ورزش می کنم ممکنه مریض بشم.

فرمول اول:

Üzere + mak / mek + بن فعل

1- İşe gitmek üzere evden çıktı.

برای رفتن به کار از خانه خارج شد.

2- Sigarayı bir daha içmemek üzere bıraktım.

سیگار را به امید اینکه یه بار دیگه نکشم ترك کردم. (یعنی دیگه سیگار نخواهم کشید)

فرمول دوم:

پسوند اسمي + üzere + mak / mek + بن فعل

1- İşlerimi bitirmek üzereyim . birazdan gidebiliriz.

در حال تمام کردن کارهایم هستم یکم دیگه می تونیم بریم.

2- Çabuk ol , vapur kalkmak üzere.

عجله کن / زود باش کشتی در حال حرکت کردنه. (بلند شدن / راه افتادن)

کاربرد پسوند sa/se Zarf – Fiiller

نکته مهم : از این پسوند زمانی استفاده می شود که يك کاری را به کار دیگری ترجیح می‌دهی.

فرمول:

+ بن فعل	mak +	tan+	sa +	موردي که ترجیح میدی
	mek	ten	se	

Örnek :

1- Bütün günümü evi temizleyerek **geçirmektense**, arkadaşlarımla dışarıda buluşurum.

تمام روز را به جای اینکه را تمیز کاری و نظافت خونه بگذرونم ، با دوستانم میرم بیرون (بادوستام بیرون ملاقات می کنم).

2- Kahvaltıda çay iç**mektense** kave içmeyi tercih ederim.

در صبحانه بجای چای خوردن ، قهوه خوردن را ترجیح میدم.

3- Bu akşam konsere git**mektense** güzel bir restoranda sakın bir yemek yiyelim.

بجای رفتن به کنسرت در یک رستوران زیبا به غذای آرام بخوریم.

کاربرد پسوند **rağmen** (با وجود اینکه) (با وجود)

-فرمول اول:

rağmen	+ (y/n) a/e +	+ پسوند ملکی (در صورت نیاز)	+ اسم

1- Fırtınaya **rağmen** gemi yola çıktı.

باوجود طوفان کشتی راه افتاد (حرکت کرد) .

2- Trafiğe **rağmen** zamanında havaalanına ulaştık.

باوجود ترافیک به موقع به فرودگاه رسیدیم.

3- Yoksulluğumuza **rağmen** çocuklarımıza iyi bir hayat vermeye çalıştık.

باوجود بی پولی مان تلاش کردیم به بچه هایمان یک زندگی خوب بدهیم .

-فرمول دوم:

+بن فعل	ma+	+ پسوند ملکی (در صورت نیاز)	(n) a/e +	rağmen
	me+			

1-Üç haftadır e-posta göndermemize **rağmen** hala bir cevap alamadık.

باوجود اینکه سه هفته است ایمیل فرستادیم هنوز نتوانستیم جواب بگیریم.

2- Gözlük takmama **rağmen** iyi göremiyorum.

باوجود اینکه عینک میزنم نمی تونم خوب ببینم.

Dilek Kipi جملات شرطی / ای کاش / آرزو

نکته مهم يك : ازجملات Dilek Kipi براي بيان آرزوها استفاده مي شود همچنين با استفاده از کلمه keşke نیز بکار مي رود . براي مثال : کاشکي برم خارج

نکته مهم دو : از حالت سوالی این بخش نیز زمانی استفاده مي شود که بخواهيم نظرياً فکر بقيه را بپرسيم.

حالت مثبت

فرمول:

پسوند اسمي + se / sa + بن فعل + فاعل : فرمول

	Olumlu Cümle	Olumlu Soru
Ben	Fransa'ya gitsem.	acaba o iş teklifini kabul etsem mi ?
Sen	keşke patrondan izin alsan.	bu şehirden taşınsan mı?
O	doktor olssa.	annen okula gelse mi?
Biz	yemek yessek.	bir güzel lokantada yemek yessek mi?
Siz	yarın hava güzel pikniğe gitseniz.	güzel bir havada pikniğe gitseniz mi?
Onlar	bu akşam annelerini ziyaret etseler.	annelerini ziyaret etseler mi ?

نکته سوم : در حالت سوال مثبت : فقط **آیا** پسوند پرسشی بزار در آخر جمله مثبت.

حالت منفي

فرمول:

پسوند اسمي + se / sa + ma/me + بن فعل + فاعل

	Olumsuz Cümle	Olumsuz Soru
Ben	keşke hep yesem ama şışmanla masam .	evde kal masam mı ?
Sen	Geç saatlere kadar uyu masan .	dışırda yemek yem emesen mi ?
O	dışarı çık masa .	otobüse bin mesese mi ?
Biz	her gün işe git mesek .	film izle mesek mi ?
Siz	ev al masanız , araba alsanız.	evde oyun oynama sanız mı ?
Onlar	aceleyle karar ver meseler .	okula git meseler mi ?

حسرت هاي گذشته Dilek Kipinin Hikayesi

نکته مهم : این حالت هم مانند نکته قبلي کاربرد دارد اما به این شکل که مثلاً بگوییم کاشکي فلان کار رو میکردم و یا فلان کار رو نمی کردم .

این بار براي حسرت هايمان درگذشته جمله مي سازيم.

**در واقع زماني که کاري در گذشته تو دل ما بوده اما انجام نشده ، از این گرامر استفاده مي شود و پشيماني ما را به زبان مي آورد.

حالت مثبت

فرمول:

پسوند مربوط به گذشته در ارتباط با هر فاعل + se / sa + بن فعل + فاعل

	Olumlu Cümle	Olumlu Soru
Ben	üniversiteye gitseydim	üniversiteye gitse miydim?
Sen	daha çok çalışsaydın	daha çok çalışsa mıydın?
O	evlenseydi	Evlense miydi?
Biz	keşke daha çok yemek yeseydik	birbirimizi daha çok tanısa mıydık?
Siz	keşke bayramda ailenizi görmeye gitseydiniz	her bayram aileleri görmeye gitse miydiniz?
Onlar	keşke daha çok düşünseydiler	daha çok düşünse miydiler?

حالت منفي

فرمول:

پسوند مربوط به گذشته در ارتباط با هر فاعل + se / sa + me/ma + بن فعل + فاعل

	Olumsuz Cümle	Olumsuz Soru
Ben	keşke o kadar yemek yememeseydim	o kadar yemek yemese miydim?
Sen	keşke onula evlenmeseydin	keşke onula evlen mese miydin?
O	benimle tanışmasaydı	benimle tanışmasa mıydı?
Biz	tatil için Afrikaya gitmeseydik	tatil için Afrikaya gitmese miydik?
Siz	o kadar çalışmasaydınız	o kadar çalışmasa mıydınız?
Onlar	görüşmeseydiler	Görüşmese miydiler?

Fiiller Zarf (به محض (حالت اول)

نکته مهم: پسوندهای زیر به معنی «به محض» بکار می رود و بعد از هر فعلی بیاید یعنی به محض انجام دادن آن فعل می باشد.

فرمول حالت مثبت

+ بن فعل	Y +	a-ı	ınca	yapınca	به محض انجام دادن
		e-i	ince	gidince	به محض رفتن
		o-u	unca	okuyunca	به محض خواندن
		ö-ü	ünce	Görünce	به محض دیدن

نکته مهم : براي حالت منفي از پسوندهاي /ma me منفي ساز استفاده مي کنيم:

a-i-o-u -----> ma	e-i-ö-ü -----> me

فرمول جملات منفي

+ بن فعل	ma +	yınca
	me +	yince

Örnek :

1- Akşam ben eve erken gitmeyince annem çok merak etmiş.

عصر به محض اینکه زود نرفتم خونه ، مامانم نگران شد . (چون ديرکردم نگران شد)

2-Kardeşim seni görmeyince çok üzüldü.

خواهرم يا برادرم چونکه / به محض اینکه تورو نديدخيلى ناراحت شد. (يعني چون تورو نديد ناراحت شد)

3- Sen beni arama yınca düşünmeye başladım.

به محض اینکه / چونکه زنگ نزدي بهم شروع کردم به فکرکردن. (چون زنگ نزدي ، اندیشه کردم راجع بهت ، دلواپس شدم)

حالت دوم : به محض همین که

نکته مهم : به محض سرعت انجام آن فعل که چقدر زود انجام میشه و به محض انجام آن فعل / همین که آن فعل انجام شود بکار می رود.

**یعنی میخواد نشون بده همون لحظه انجام میشه و مدت زمان بین فعالیت قبلی (فعل قبلی) و فعالیت جدید (فعل جدید) خیلی کم می باشد

نکته : در این حالت يك فعل دو بار بکار می رود فقط پسوند قسمت اول با پسوند قسمت دوم فرق میکنه.

فرمول:

+ بن فعل	Y +	a-ı	Ir	فعل	a-ı-o-u ; maz
		e-i	ir		e-i-ö-ü ; mez
		o-u	ur		
		ö-ü	ür		

Örnek :

1- Varır varm**az**.

همین که برسم و.... / به محض رسیدن.

2- Gelır gel**mez**.

به محض آمدن.

3- Konuşur konu**şmaz**.

به محض حرف زدن.

4- Görür gör**mez**.

به محض دیدن.

Örnek :

1- İstanbula varır varmaz beni ara.

به محض رسیدن به استانبول به من زنگ بزن.

2- Uçaktan iner inmez hemen aileme haber verdim .

به محض پیاده شدن از هواپیما به خانواده ام خبر دادم.

3- Emekli olur olmaz Antalya'da bir ev almak istiyor.

به محض بازنشسته شدن میخواد یه خونه تو آنتالیا بخره.

4- Onu görür görmez tanıdım.

به محض اینکه اونو دیدم شناختم.

پسوندهای شرطی Şart Kipi

نکته مهم : از این حالت زمانی استفاده می شود که بخواهیم بگوییم ، **اگه** دانشجویی توام می تونی رایگان سوار اتوبوس بشی یا **اگه** از کارت ناراضی هستی پس چرا کارت رو ول نمی کنی.

فرمول اول:

شناسه اسمی + **sa / se (y)** + پسوند زمان + بن فعل

Örnek :

1- Eğer işimiz erken **biterse** sinemaya gideriz.

اگر کارمون زود تموم بشه سینما میریم.

2-Eğer erken **yatarsan** sabah erken kalkarsın ve derse zamanında gelirsın.

اگه زود بخوابی صبح زود بیدار میشی و به موقع سرکلاس میای.

3- Biliyorsun Ahmet'le aram iyi değil , eğer onunla **buluşacaksan** , ben gelmeyeyim.

میدونی میونه ام با احمد خوب نیست اگه قراره با اون مالقات کنی (اگه قراره اونو ببینی) من نیام.

فرمول دوم:

شناسه اسمی + **sa / se** + اسم یا صفت

Örnek :

1- İşinde **mutsuzsan** , neden oradan ayrılmıyorsun?

اگه تو کارت ناراحتی ، چرا از آنجا جدا نمی شوی ؟

2- **Öğrenciyse** sende indirimli otobüs kartı kullanabilirsin.

اگه دانش آموزی (دانشجویی) توام از کارت اتوبوس با تخفیف می تونی استفاده کنی.

3- Müsait **değilsen** sonra arayayım.

مساعد نیستی بعدا زنگ بزنم.

نکته مهم : در فرمول 1 و 2 در صورتی که بخواهیم حالت منفي بکار ببریم ؛ **بایستی حالت منفي آن فعل یا اسم یا صفت را بکار ببریم.**

مثلا: müsait değilsen (اگه مساعد نیستی) یا rahatsız olmuyorsan (اگه ناراحت نمیشی).

گذشته جملات شرطی   Şart Kipinin Hikayesi

جمله شرطی : Bugün okula gelirsen beni görebilirsin.

اگر امروز امروز بیای مدرسه می تونی منو ببینی.

جمله شرطی گذشته : Dün okula gelseydin beni görebilirdin.

اگه دیروز به مدرسه میومدی میتونستی منو ببینی.

فرمول حالت مثبت

+ فاعل	+ بن فعل	sa	y+	+ شناسه اسمي گذشته مربوط به هر فاعل	ادامه ی جمله
		se (پسوند شرطی)			

فرمول حالت منفي

+ فاعل	+ بن فعل	ma	sa	y+	+ شناسه اسمي گذشته مربوط به هر فاعل	ادامه ی جمله
		me (پسوند منفی ساز)	se (پسوند شرطی)			

فرمول سوال حالت مثبت

+ فاعل	+ بن فعل	sa	mi	y+	+ شناسه اسمي گذشته	?
		se (پسوند شرطی)	mi (پسوند پرسشی)			

فرمول سوال حالت منفي

فاعل	+ بن فعل	ma	sa	mi	y+	+ شناسه اسمي گذشته	?
		me (پسوند منفی ساز)	se (پسوند شرطی)	mi (پسوند پرسشی)			

	Olumlu cümle
Ben	Eğer erken kalksaydım , otobüsü kaçırmayacaktım. اگر زود بلند میشدم ، اتوبوس را از دست نمی دادم.
Sen	Eğer öğretmen olmasaydın , hangi işi yapardın? اگر معلم نبودي (نمی شدي) کدام کار رو انجام می دادی؟
O	Eğer dikkatli olsaydı , vazoyu kırmazdı. اگر با دقت بود ، گلدان را نمی شکست.
Biz	Eğer daha çok spor yapaysaydık , şimdi vücudumuz harika görünüyordu اگر بیشتر ورزش می کردیم ، الان هیکمون عالی به نظر می آمد.
Siz	Daha çok para kazansaydınız , tatilde yurt dışına gidebilirdiniz. اگر بیشتر پول در می آوردید در تعطیلات می تونستید به خارج از کشور برید .
Onlar	Mezun olsaydılar , güzel bir işe başlaya bilirdiler. اگر فارغ التحصیل می شدند ، می تونستن یه کار خوب شروع کنن.

	Olumlu soru
Ben	Dün okula gitse miydim ? gerçekten modumda değildim. ديروز مي رفتم مدرسه ؟ واقعاً حال نداشتم (يعني مدرسه نرفته)
Sen	Onunla yurt dışına çık sa mıydın ? با اون مي رفتي خارج ؟ (يعني هنوز خارج نرفته) (بيشتر براي پرسیدن نظر)
O	Arkadaşıyla konu şsa mıydı ? öyle mi diyorsun? با دوستش حرف مي زد ؟ (يعني هنوز با دوستش حرف نزده) اينجوري ميگي ؟
Biz	Birbirimizi daha cok tan ısa mıydık acaba ? همديگه رو بهتر مي شناختيم ؟ (يعني هنوز همديگه رو نشناختيم)
Siz	Siz dışarıda bulu şsa mıydınız ? آيا شما در بيرون همديگه رو ملاقات مي کرديد (بهتر نبود؟)
Onlar	Evde kal sa mıydılar ? آيا آنها درخانه مي ماندند (بهتر نبود ؟)

	Olumsuz cümle
Ben	Eğer bu kadar alışveriş yapmasaydım , daha çok param vardı. اگه این همه خرید نمی کردم ، پول بیشتری داشتم.
Sen	Eğer evinin adresini bulmasaydın , kaybolurdun. تو اگه آدرس خانه ت رو پیدا نمی کردی گم میشدی.
O	Eğer daha fazla para kaybetmeseydi , şimdi yurt dışına giderdi. اگه خیلی پول ازدست نمی داد ، الان به خارج می رفت.
Biz	Eğer ülkemize dönmeseydik , şimdi çocuklarımız rahatça yaşırdılar اگه به کشورمون بر نمی گشتیم ، الان بچه هامون راحت زندگی میکردند.
Siz	Eğer İngilizce bilmeseydiniz , otelinizi bulamazdınız. اگه انگلیسی نمی دونستید ، نمی تونستید هتل تون رو پیدا کنید.
Onlar	Eğer her gün pazara gitmeseydiler , şu an daha çok paraları vardı اگه هر روزه بازار نمی رفتن ، الان پول بیشتری داشتند.

	Olumsuz soru
Ben	O adamla buluşmasam mıydım ? من با اون مرد مالقات نمي کردم ؟ (به نظرت ؟)
Sen	Bu hafta parti yapmasam mıydın ? Daha iyi değil miydi? این هفته پارتی نمي گرفتي ؟ (بهتر نبود ؟)
O	Arkadaşlarıyla restoranda buluşmasam mıydı ? با دوستانش در رستوران مالقات نمي کرد ؟
Biz	Eski dostlarımızla barışmasam mıydık ? ما با دوستان قدیمی مون آشتی نمي کردیم ؟
Siz	Daha erken kalkmasam mıydınız ? به نظرت زودتر بیدار نمي شدید ؟ (بهتر نبود ؟)
Onlar	Kiralık bir evde kalmamasam mıydılar ? به نظرت دریک خانه ی اجاره ای نمي موندند ؟

Zarf- Fiiller تا حالا

نکته مهم : از فرمول هاي زیر زمانی استفاده مي شود که بخواهيم بگوئيم يه کار از چه زمانی شروع شده و ممکنه تا بحال هم ادامه داشته باشد. (بازه زمانی را مورد بحث قرار مي دهيم)

فرمول اول

Ben +	+ بن فعل	dığı / tığı diği / tiği duğu / tuğu dügü / tügü	m (پسوند ملکی)	dan beri
				den beri

Örnek :

1- Ben burada **kaldığımdan beri** her yeri geziyorum.

من از وقتی اینجا موندم تا حالا همه جا رو دارم مي گردم.

2- Ben İstanbul'a **geldiğimden beri** çok mutluyum.

از وقتی آمدم به استانبول خیلی خوشحالم.

3- Bu kitabı **okuduğumdan beri** hayatım değişti.

از وقتی این کتاب رو خواندم زندگیم تغییر کرد.

4- Onu **gördüğünden beri** ona aşığım.

از وقتی اونو دیدم عاشقشم (تا حالا)

نکته مهم: در ارتباط با هر فاعل تنها چیزی که تغییر میکند پسوند ملکی می باشد و گرنه فرمول به همین صورت می باشد.

توجه داشته باشید در مورد هر فاعل همانند فاعل Ben چهار حالت وجود دارد.

فرمول کلی بصورت زیر می باشد.

در حالت اول

+ فاعل	+ بن فعل	a-ı	dığı	+ پسوند ملکی	dan beri
		e-i	diği		
		o-u	duğu		den beri
		ö-ü	düğü		

نکته : اگر **dığı** اگر در آخر فعل **çsptkhfş** باشد بجای **d** ، حرف **t** بکار می رود.

Örnek :

1- sen buraya **geldiğinden beri** herşey değişti.

از وقتی تو به اینجا اومدی همه چی تغییر کرد.

2- O bana herşeyi anlattığından beri onu görmedim.

از وقتی همه چیز رو بهم توضیح داد اونو ندیدم.

3- Biz Ahmet'le tanıştığımızdan beri o hep yalan söyler.

از وقتی احمد رو شناختیم همش دروغ میگه.

4- Siz bu eve **geldiğinizden beri** kavga ediyorsunuz.

شما از وقتی آمدید به این خونه بلوا می کنید.

5- Onlar bir birini **gördüğünden beri** aşıkalar.

اونها از وقتی همودیدن عاشق هستند

درحالت دوم

+ بن فعل	a-i-o-u	alı + از زمانی که / از وقتی که
	e-i-ö-ü	eli +

Örnek :

1- Buraya geleli üç sene oldu.

سه سال شد که اینجا آمده.

2- Evleneli yüzü hiç gülmemiş.

از وقتی ازدواج کرده صورتش اصلاً نخندیده.

3- Kış başlayalı hastalıklar yakamızı bırakmıyor.

از وقتی زمستان شروع میشه بیماری ها یقه مان را ول نمی کنند یا دست از سرمان بر نمی دارند.

درحالت سوم

+ بن فعل	+ پسوند گذشته مربوط به هر فاعل	+ همان بن فعل	alı +
			eli +

Örnek :

1- İstanbul'a gel^{dim} gel^{eli} suşi yemedim .

از وقتی به استانبول اومدم سوشی نخوردم.

2- Üniversite'ye gir^{din} gir^{eli} hiç ders çalışmıyorsun .

از وقتی وارد دانشگاه شدی اصلاً درس نمی خونی.

3- Burada otur^{duk} otur^{alı} beş sene oldu .

از وقتی که امدیم اینجا (ساکن شدیم) پنج سال شده .

(5 سال از آمدن ما به اینجا و ساکن شدنمان می گذره)

turkbanoo.ir

